

Briselē, 20.11.2018
COM(2018) 749 final

2018/0387 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

**ar kuru groza Īstenošanas lēmumu 2013/53/ES, ar ko Beļģijas Karalistei atļauj ieviest
īpašu pasākumu, atkāpjoties no 285. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo
pievienotās vērtības nodokļa sistēmu**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Saskaņā ar 395. panta 1. punktu 2006. gada 28. novembra Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (turpmāk "PVN direktīva") Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var atļaut jebkurai dalībvalstij piemērot īpašus pasākumus, atkāpjoties no minētās direktīvas noteikumiem, nolūkā vienkāršot PVN iekasēšanas procedūru vai novērst noteiktu veidu nodokļa nemaksāšanu vai izvairīšanos no nodokļa maksāšanas.

Vēstulē, kas Komisijā reģistrēta 2018. gada 12. septembrī, Beļģija pieprasīja atļauju arī turpmāk atbrīvot no PVN tādus nodokļa maksātājus, kuru gada apgrozījums nepārsniedz 25 000 EUR. Saskaņā ar PVN direktīvas 395. panta 2. punktu Komisija ar 2018. gada 14. septembra vēstulēm informēja pārējās dalībvalstis. Komisija 2018. gada 17. septembra vēstulē paziņoja Beļģijai, ka tās rīcībā ir visa informācija, kas nepieciešama lūguma izvērtēšanai.

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

PVN direktīvas XII sadaļas 1. nodaļā dalībvalstīm ir paredzēta iespēja piemērot īpašus režīmus mazajiem uzņēmumiem, tostarp iespēja atbrīvot no nodokļa tādus nodokļa maksātājus, kuru gada apgrozījums ir mazāks par konkrētu summu. Šis atbrīvojums nozīmē to, ka nodokļa maksātājam nav jāiekasē PVN par piegādēm un rezultātā nodokļa maksātājs nevar atskaitīt priekšnodokli.

Atbilstoši PVN direktīvas 285. pantam dalībvalstis, kuras nav izmantojušas Padomes Direktīvas 67/228/EEK¹ 14. pantu, var atbrīvot no nodokļa tādus nodokļa maksātājus, kuriem robežvērtība nav lielāka par 5000 EUR. Tā kā Beļģija nav izmantojusi šo iespēju, tika izmantota īpaši zema robežvērtība, kura 2012. gadā bija 5580 EUR.

Pēc Beļģijas lūguma saskaņā ar Padomes Īstenošanas lēmumu 2013/53/ES² Padome atļāva Beļģijai līdz 2015. gada 31. decembrim atbrīvot no PVN tos nodokļa maksātājus, kuru gada apgrozījums nepārsniedz 25 000 EUR. Ar Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2015/2348³ šis lēmums tika pagarināts līdz 2018. gada 31. decembrim.

Beļģija lūdza pagarināt šā pasākuma piemērošanas termiņu vēl uz vienu ierobežotu laikposmu. Beļģija norādīja, ka īpašais pasākums samazina administratīvo slogu nodokļa maksātājiem un nodokļu iestādēm. Tādējādi tas veicina nodokļu iekasēšanas vienkāršošanu, kā noteikts PVN direktīvas 395. panta 1. punktā. Nodokļa maksātājiem šis pasākums ir un paliks pilnībā fakultatīvs.

Kā apgalvo Beļģija, 2017. gada beigās īpašo pasākumu bija izmantojuši aptuveni 142 000 nodokļu maksātāju, proti, 15 % no visiem reģistrētajiem nodokļu maksātājiem. Īpašā pasākuma ietekme uz PVN ieņēmumiem joprojām ir neliela.

¹ OV 71, 14.4.1967., 1303./67. lpp.

² Padomes Īstenošanas lēmums 2013/53/ES (2013. gada 22. janvāris), ar ko Beļģijas Karalistei atļauj ieviest īpašu pasākumu, atkāpjoties no 285. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 22, 25.1.2013., 13.–14. lpp.).

³ Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2015/2348 (2015. gada 10. decembris), ar kuru groza Īstenošanas lēmumu 2013/53/ES, ar ko Beļģijas Karalistei atļauj ieviest īpašu pasākumu, atkāpjoties no 285. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 330, 16.12.2015., 51.–52. lpp.).

Ņemot vērā iespējamo pozitīvo ietekmi uz administratīvā sloga samazināšanu uzņēmumiem un nodokļu administrācijai, kas būtiski neietekmē kopējos PVN ieņēmumus, tiek ierosināts atkāpes termiņu pagarināt vēl uz vienu ierobežotu laikposmu līdz 2021. gada 31. decembrim.

Komisija nesen nāca klajā ar priekšlikumu⁴ grozīt Direktīvas 2006/112/EK 281.–294. pantu, ar ko reglamentē īpašo režīmu mazajiem uzņēmumiem. Tādējādi ir iespējams, ka direktīva, ar kuru groza minētos pantus, stājas spēkā un nosaka datumu, no kura dalībvalstīm jāpiemēro valsts noteikumi tās īstenošanai. Ja šis datums ir noteikts pirms atkāpes darbības termiņa beigām 2021. gada 31. decembrī, šo lēmumu būtu jābeidz piemērot.

- **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Līdzīgas atkāpes ir piešķirtas arī citām dalībvalstīm. Luksemburgai⁵ piešķir robežvērtību 30 000 EUR apmērā, Igaunijai⁶ — 40 000 EUR, Itālijai⁷ — 65 000 EUR, Horvātijai⁸ — 45 000 EUR, Latvijai⁹ — 40 000 EUR un Rumānijai¹⁰ — 88 500 EUR apmērā.

Atkāpēm no PVN direktīvas vienmēr būtu jābūt ar noteiktu beigu termiņu, lai varētu novērtēt to ietekmi. Turklāt pašlaik tiek pārskatīti PVN direktīvas 281.–294. panta noteikumi par īpašu režīmu mazajiem uzņēmumiem. Kā paziņots rīcības plānā PVN jomā¹¹ un Komisijas 2017. gada darba programmā¹², nesen ir iesniegts Komisijas priekšlikums par režīmu attiecībā uz MVU¹³.

Tādēļ tiek ierosināts atļaut atkāpes pasākumu līdz 2021. gada 31. decembrim vai datumam, no kura dalībvalstīm ir jāpiemēro valsts noteikumi, kas tām ir jāpieņem gadījumā, ja tiek pieņemta direktīva, ar kuru groza Direktīvas 2006/112/EK 281.–294. pantu.

⁴ Priekšlikums Padomes Direktīvai, ar ko Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu groza attiecībā uz īpašo režīmu mazajiem uzņēmumiem, 18.1.2018., COM(2018) 21 final.

⁵ Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2017/319 (2017. gada 21. februāris), ar kuru groza Īstenošanas lēmumu 2013/677/ES, ar ko Luksemburgai atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 285. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 47, 24.2.2017., 7. lpp.).

⁶ Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2017/563 (2017. gada 21. marts), ar ko Igaunijas Republikai atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 287. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 80, 25.3.2017., 33. lpp.).

⁷ Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2016/1988 (2016. gada 8. novembris), ar kuru groza Īstenošanas lēmumu 2013/678/ES, ar ko Itālijas Republikai atļauj arī turpmāk piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 285. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 306, 15.11.2016., 11. lpp.).

⁸ Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2017/1768 (2017. gada 25. septembris), ar ko Horvātijas Republikai atļauj ieviest īpašu pasākumu, atkāpjoties no 287. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 250, 28.9.2017., 71. lpp.).

⁹ Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2017/2408 (2017. gada 18. decembris), ar ko Latvijas Republikai atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 287. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 342, 21.12.2017., 8. lpp.).

¹⁰ Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2017/1855 (2017. gada 10. oktobris), ar ko Rumānijai atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 287. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 265, 14.10.2017., 19. lpp.).

¹¹ Komisijas Paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par rīcības plānu PVN jomā “Ceļā uz vienotu ES PVN zonu — laiks pieņemt lēmumu”, Briselē, 7.4.2016., COM(2016) 148 final.

¹² Komisijas 2017. gada darba programma “Panākot tādu Eiropu, kas aizsargā, dod iespējas un aizstāv”, Strasbūrā, 25.10.2016., COM(2016) 710 final.

¹³ Priekšlikums Padomes direktīvai, ar ko Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu groza attiecībā uz īpašo režīmu mazajiem uzņēmumiem, 18.1.2018., COM(2018) 21 final.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Pasākums ir saskaņā ar Savienības mērķiem, kas saistīti ar mazajiem uzņēmumiem un ir izklāstīti Komisijas paziņojumā “Vispirms domāt par mazākajiem” — Eiropas Mazās uzņēmējdarbības akts¹⁴, kurā dalībvalstis tiek aicinātas tiesiskā regulējuma izstrādē ņemt vērā MVU īpatnības un tāpēc vienkāršot spēkā esošo regulējumu.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

PVN direktīvas 395. pants.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Vadoties pēc PVN direktīvas noteikuma, kurš ir šā priekšlikuma pamatā, subsidiaritātes principu nepiemēro.

- **Proporcionalitāte**

Šis lēmums attiecas uz atļauju, ko piešķir dalībvalstij pēc tās lūguma, un tas neuzliek nekādus pienākumus.

Ievērojot minētās atkāpes ierobežoto darbības jomu, šis īpašais pasākums ir proporcionāls mērķim, proti, vienkāršojumam, kas attiektos uz lielāku skaitu mazo nodokļa maksātāju un uz nodokļu administrāciju.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Ierosinātais instruments: Padomes Īstenošanas lēmums.

Saskaņā ar Padomes Direktīvas 2006/112/EK 395. pantu atkāpe no kopējiem PVN noteikumiem iespējama tikai ar Padomes atļauju, ko pēc Komisijas priekšlikuma tā pieņem ar vienprātīgu lēmumu. Padomes Īstenošanas lēmums ir vispiemērotākais instruments, jo to var adresēt atsevišķai dalībvalstij.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Šā priekšlikuma pamatā ir Beļģijas pieprasījums, un tas attiecas tikai uz šo dalībvalsti.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Neatkarīgu ekspertu atzinums nebija vajadzīgs.

- **Ietekmes novērtējums**

Padomes Īstenošanas lēmuma priekšlikuma mērķis ir vēl trīs gadus turpināt vienkāršošanas pasākumu, kas atceļ daudzas PVN saistības uzņēmumiem, kuru gada apgrozījums nepārsniedz 25 000 EUR, un tam tādējādi ir iespējama pozitīva ietekme uz administratīvā sloga samazinājumu uzņēmumiem un nodokļu administrācijai, būtiski neietekmējot kopējos valsts budžeta ieņēmumus no PVN. Šā pasākuma ietekme jebkurā gadījumā būs neliela, jo ierobežots ir gan atkāpes piemērošanas laiks, gan joma.

¹⁴ COM(2008) 394, 25.6.2008.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums neietekmē ES budžetu, jo Beļģija veiks kompensācijas aprēķinu saskaņā ar Padomes Regulas (EEK, Euratom) 1553/89 6. panta 1. punktu.

5. CITI ELEMENTI

Priekšlikumā ir iekļauta turpināmības klauzula; automātisks termiņš.

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

ar kuru groza Īstenošanas lēmumu 2013/53/ES, ar ko Beļģijas Karalistei atļauj ieviest īpašu pasākumu, atkāpjoties no 285. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu¹ un jo īpaši tās 395. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Ar Padomes Īstenošanas lēmumu 2013/53/ES² Beļģijas Karalistei tika atļauts līdz 2015. gada 31. decembrim piemērot īpašu pasākumu, kas paredz atbrīvot no PVN tos nodokļa maksātājus, kuru gada apgrozījums nepārsniedz 25 000 EUR. Ar Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2015/2348³ šī atļauja tika pagarināta līdz 2018. gada 31. decembrim.
- (2) Vēstulē, kas Komisijā reģistrēta 2018. gada 12. septembrī, Beļģija lūdza vēlreiz pagarināt īpašā pasākuma piemērošanas termiņu uz ierobežotu laikposmu.
- (3) Saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 395. panta 2. punkta otro daļu Komisija 2018. gada 14. septembra vēstulē informēja pārējās dalībvalstis par Beļģijas lūgumu. Komisija 2018. gada 17. septembra vēstulē paziņoja Beļģijai, ka tās rīcībā ir visa informācija, kas nepieciešama lūguma izvērtēšanai.
- (4) Beļģija uzskata, ka šis īpašais pasākums samazina administratīvo slogu un atbilstības nodrošināšanas izmaksas mazajiem uzņēmumiem un nodokļu iestādēm un tādējādi veicina nodokļu iekasēšanas vienkāršošanu, kā noteikts Direktīvas 2006/112/EK 395. panta 1. punktā. Nodokļa maksātājiem šis pasākums ir un paliks pilnībā fakultatīvs.
- (5) Ņemot vērā iespējamo pozitīvo ietekmi uz administratīvā sloga un atbilstības nodrošināšanas izmaksu samazināšanu mazajiem uzņēmumiem un nodokļu administrācijai, kas būtiski neietekmē kopējos PVN ieņēmumus, tiek ierosināts īpašā pasākuma termiņu pagarināt vēl uz vienu ierobežotu laikposmu līdz 2021. gada 31. decembrim.

¹ OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.

² Padomes Īstenošanas lēmums 2013/53/ES (2013. gada 22. janvāris), ar ko Beļģijas Karalistei atļauj ieviest īpašu pasākumu, atkāpjoties no 285. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 22, 25.1.2013., 13. lpp.).

³ Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2015/2348 (2015. gada 10. decembris), ar kuru groza Īstenošanas lēmumu 2013/53/ES, ar ko Beļģijas Karalistei atļauj ieviest īpašu pasākumu, atkāpjoties no 285. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 330, 16.12.2015., 51. lpp.).

- (6) Direktīvas 2006/112/EK 281.–294. pants, ar ko reglamentē īpašo režīmu mazajiem uzņēmumiem, tiek pārskatīts, tādēļ ir iespējams, ka stāsies spēkā direktīva, ar ko groza minētos pantus un nosaka datumu, no kura dalībvalstīm ir jāpiemēro valsts noteikumi un kurš būs pirms atkāpes darbības termiņa beigām 2021. gada 31. decembrī. Ja tā notiks, šis lēmums būtu jābeidz piemērot.
- (7) Atkāpei nav ietekmes uz Savienības pašu resursiem no PVN, jo Beļģijai jāveic kompensācijas aprēķins saskaņā ar Padomes Regulas (EEK, Euratom) Nr. 1553/89⁴ 6. panta 1. punktu.
- (8) Tāpēc attiecīgi būtu jāgroza Lēmums 2013/53/ES,
- IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Īstenošanas lēmuma 2013/53/ES 2. pantu aizstāj ar šādu:

“2. pants

Šo lēmumu piemēro no 2013. gada 1. janvāra līdz vienam no diviem turpmāk minētajiem datumiem, kurš iestājas ātrāk:

- a) 2021. gada 31. decembris;
- b) datums, no kura dalībvalstīm ir jāpiemēro valsts noteikumi, kas tām ir jāpieņem gadījumā, ja tiek pieņemta direktīva, ar kuru groza Direktīvas 2006/112/EK 281.–294. pantu, ar ko reglamentē īpašo režīmu mazajiem uzņēmumiem.”

2. pants

Šo lēmumu piemēro no 2019. gada 1. janvāra.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts Beļģijas Karalistei.

Briselē,

*Padomes vārdā
priekšsēdētājs*

⁴ Padomes Regula (EEK, Euratom) Nr. 1553/89 (1989. gada 29. maijs) par galīgajiem vienotajiem pasākumiem, lai iekasētu pašu resursus, ko veido pievienotās vērtības nodokļi (OV L 155, 7.6.1989., 9. lpp.).